

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Samtlige ministerier mv.

Dato: 1. maj 2009

J.nr.: 323-0001

Indberetning april 2009

Hendes Majestæt Dronningens fødselsdag.

Torsdag den 16. april foretog byen Nuuk, som der er tradition for, en markering af HM Dronningens fødselsdag. Arrangementet foregik i snevejr og let frost i Kolonihavnen med saluttering, lykønskningstale ved Kommuneqarfik Sermersooq's borgmester Asii Chemnitz Narup samt fælles sang.

Valg til Grønlands Landsting.

Det fremgår af mine indberetninger af 14. og 17. april 2009, at der skal afholdes valg til Grønlands Landsting den 2. juni 2009.

Avisen Sermitsiaq har den 24. april 2009 offentliggjort den første landsdækkende vælgerundersøgelse efter udskrivelse af valget. Vælgerundersøgelsen er udført af HS Analyse, hvor et repræsentativt antal vælgere er adspurgt, hvem de ville stemme på hvis der var valg i dag. Det ville give følgende mandatfordeling i landstinget:

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqqutaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

Resultat af landstingsvalg nov. 2005 og vælgerundersøgelse april 2009

Parti	2005	2009	+/-
Atassut (A)	6	4	-2
Demokraterne (D)	7	5	-2
Inuit Ataqatigiit (IA)	7	12	+5
Kandidatforbundets Parti (KP)	1	0	-1
Siumut (S)	10	10	
Sorlaat Partiiat (SP)	0	0	
I alt	31	31	

I vælgerundersøgelsen fremgår det endvidere, at 52 % af vælgerne foretrækker IA's formand Kuupik Kleist som landsstyreformand. 19 % af vælgerne foretrækker den nuværende landsstyreformand Hans Enoksen (S).

Idet undersøgelsen falder i nær forlængelse af valgets udskrivelse samt før valgkampen for alvor er gået i gang, er alle partiledere meget forsigtige mht. at se undersøgelsen som en prognose for vælgernes stemmeafgivning den 2. juni 2009.

Valg til bygdebestyrelser.

Der var valg til bygdebestyrelser den 28. april 2009. Som et element i den gennemførte strukturreform og kommunesammenlægning er bygdebestyrelser nu typisk organiseret som fællesorganer for flere bygder i en kommune, mod tidligere 1 bygdebestyrelse for hver 1 bygd.

Valget viste generelt, at Siumut fortsat står stærkt i bygderne overalt i landet. Efter Siumut står også Atassut og IA stærkt i bygderne, dog med betydelige regionale forskelle. I Sydgrønland og i Midtgrønland er det således IA, der sammen med Siumut dominerer blandt de valgte til bygdebestyrelserne. I Nordgrønland er Atassut det næststørste parti i bygdebestyrelserne.

Kongres i fagforbundet S.I.K.

Under fagforbundet S.I.K.'s kongres i de første dage af april måned på Arbejderhøjskolen *Sulisartut Højskoleat* i Qaqortoq drøftede de delegerede bl.a. et forslag fra forbundsformand Jess G. Berthelsen om at kræve, at stemmeberettigede til Grønlands Landsting skal have boet i Grønland i 5 år, før de opnår stemmeret. Forslaget nød bred opbakning blandt de delegerede.

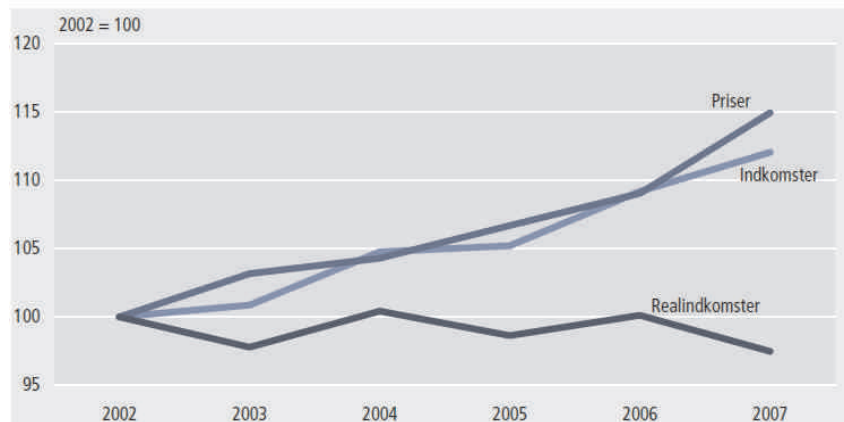
Jess G. Berthelsen blev genvalgt som formand uden modkandidater. Han har været formand siden 1990.

Erhverv og Økonomi.

Indkomstudviklingen i 2007.

Grønlands Statistik offentliggjorde den 6. april 2009 en indkomststatistik for 2007. I statistikken oplyses det bl.a, at der er sket et fald i realindkomsterne, jf. nedenstående figur:

Udviklingen i priser, indkomster og realindkomster 2002-2007

Endvidere viser indkomststatistikken en markant geografisk variation i landet, vedr. fordelingen af de gennemsnitlige personlige indkomster i de 4 storkommuner¹.

Det er kun hovedstadskommunen *Kommuneqarfik Sermersooq*, der med en gennemsnitlig personlig indkomst på 210.000 kr. ligger over landsgennemsnittet på 170.000 kr. I *Qeqqata Kommunia* er gennemsnitsindkomsten på 168.000 kr. nogenlunde på landsniveauet, mens de laveste indkomster fandtes i *Kommune Kujalleq* og *Qaasuitsup Kommunia* med henholdsvis 146.000 kr. og 133.000 kr. i gennemsnit.

Indkomstniveauet i byerne var 179.000 kr. mod 98.000 kr. i bygderne, når ”lufthavnsbygderne” Narsarsuaq og Kangerlussuaq ikke medregnes som bygder.

Nye og gamle kommuner

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Qaasuitsup Kommunia
Nanortalik	Ivittuut	Maniitsaq	Kangaatsiaq
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat
Narsaq	Nuuk		Qasigianniguit
	Ammassalik		Ilulissat
	Ittoqortoormiit		Qeqertarsuaq
			Uummannaq
			Upernavik
			Qaanaaq

Faldende indførsel af alkohol.

Grønlands Statistik oplyser, at der i 2008 skete et mærkbart fald i alkoholimporten til Grønland på 11,6 %. Udviklingen svarer til, at importen pr. person over 14 år faldt fra et niveau svarende til ca. 12 liter ren spiritus i 2007 til ca. 10,5 liter i 2008.

Faldet i alkoholimporten er størst på spiritus og dernæst på vin. Importen af øl er stabil. Der har derfor været en tilsvarende udvikling med et faldende indtægtsprovenu af Landskassens alkoholafgifter.

Overskud i Tele Greenland A/S.

Det hjemmestyreejede og enekoncessionerede selskab Tele Greenland A/S kom ud af 2008 med et overskud på godt 100 mio. kr. før skat. Det er et fald i forhold til året før, som ifølge Tele Greenland primært skyldes øgede renteudgifter efter investering i søkabler til Island og til Canada.

Alligevel er administrerende direktør i Tele Greenland Brian Buus Pedersen, godt tilfreds:

- En sund økonomi er helt afgørende for, at vi kan komme igennem 2009 og betale de store nye renteudgifter og driftsudgifter, der er en konsekvens af vores store investeringer de seneste år og ikke mindst vores investering på 3/4 mia. kr. i søkablet "Greenland Connect".

Det oplystes den 30. april 2009, at efter ibrugtagningen af søkablet i slutningen af marts måned 2009 er forbruget af internet i Grønland steget med 25 %.

Andet.

Første grønlandshval fanget ved Qeqertarsuaq.

Den 30. april 2009 fangede 2 kuttere en grønlandshval (grl.: *arfivik*) ud for byen Qeqertarsuaq i Diskobugten.

Foto: Saalamiit M. Lorentzen, Sermitsiaq

Det er første gang siden 1973 der er fanget en grønlandshval ved Qeqertarsuaq, som er det centrale tilholdssted for grønlandshvaler ved Vestgrønland.

Hvalen er ca. 14 meter lang og den vejer skønsmæssigt 40 tons. Fangsten finder sted på baggrund af, at Grønland ved den seneste kvotefastsættelse i den internationale hvalfangstkommission IWC fik en kvote på to grønlandshvaler om året for perioden 2008 til 2012. Der blev i 2008 ikke fanget grønlandshvaler, hvorfor fangsten den 30. april 2009 markerer den første fangst af grønlandshval ved Grønland, siden Grønland opnåede en kvote på grønlandshval i IWC.

Avisen Sermitsiaq oplyser, at bortset fra en enkelt undtagelse i 1973 har grønlandshvalen *arfivik* være totalfredet i hele Nordatlanten siden 1932.

Isbjørn fanget ved Nuuk.

Den 10. april 2009 blev en isbjørn er fanget i Kobbefjord (*Kangerluarsunnguaq*), som er den nærmeste fjord syd for Nuuk. Fangsten blev gjort af fanger Lars Mathæussen. Efter hjemkomsten til Nuuk blev fangsten vist frem på ”brættet” i Nuuk, til glæde for mange tilstrømmende borgere, da isbjørne er et sjældent syn i Nuuk området.

foto: Leiff Josefsen, Sermitsiaq.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller